

การศึกษาความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

สุรัชย์ ทวีชาติ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัยในครั้งนี้คือแบบสอบถามความพึงพอใจ 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามตามรายการ (Check List) คือ เพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

แบบสอบถามความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในแต่ละด้านวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบการศึกษาความพึงพอใจของครู จำแนกตามเพศโดยการวิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบค่าที (Independent T-Test) การเปรียบเทียบการศึกษาความพึงพอใจของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้วิเคราะห์หาความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis Of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างได้นำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ L.S.D. และ Scheffe โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่พบความแตกต่างกันในทุกด้าน

3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความความพึงพอใจในการ จัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

4. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความพึงพอใจ ในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน (HANDS) และด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ (HEAD) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจของในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน (HANDS) และด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ (HEAD) มากกว่าครูมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี และต่ำกว่า 5 ปี นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

จากผลการวิจัย สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยสนับสนุนให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ (HEAD) ด้านการพัฒนาจิตใจค่านิยม (HEART)พัฒนาทักษะการทำงาน (HANDS) ด้านการพัฒนาสุขอนามัย (HEALTH) ขึ้นอยู่กับบริบทของโรงเรียน ความพร้อม ความต้องการและเป้าหมายของโรงเรียน และควรหาเวลาให้ผู้เรียนมีโอกาสนอกสถานที่เพื่อศึกษาหาความรู้และพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2.ครูที่มีเพศต่างกันในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่พบความแตกต่างกันในทุกด้าน

3.ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

4.ครูมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน ในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจของในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน (HANDS) และด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ (HEAD) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจของในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน (HANDS) และด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ (HEAD) มากกว่าครูมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี และต่ำกว่า 5 ปี นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

จากการวิจัย สามารถนำผลการวิจัย ไปเป็นข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา โดยการส่งเสริมให้มีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนในโรงเรียน โดยการนำผลวิจัยไปพัฒนา ต่อยอดให้ข้าราชการครู มีทักษะ กระบวนการ การสร้างแรงจูงใจการทำงานที่ โดยได้รับการส่งเสริมจากหลายๆฝ่าย เพื่อให้ข้าราชการครูในสถานศึกษา มีความกระตือรือร้น ขึ้นอยู่กับบริบทของโรงเรียน , ความพร้อม , ความต้องการและเป้าหมายของโรงเรียน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ , ลดเวลาเรียน , เพิ่มเวลารู้ ,การบริหารจัดการเวลาเรียน

บทนำ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำรัสในเรื่องการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องดูภาพรวมของประเทศ เพราะทุกวันนี้การศึกษาค่อนข้างอ่อนแอ และมุ่งเน้นการเรียนการสอนเนื้อหาบางเรื่องมากเกินไป ทรงมีพระราชดำริให้น้องค์ 4 แห่งการศึกษา คือ พุทธศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา และหัวใจนักปราชญ์ คือ สุ จิ ปุ ลิ หมายถึง การฟัง การคิด การถาม และการเขียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของนักปราชญ์และบัณฑิต อีกทั้งยังจะเป็นเทคนิคในการช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่เก่งมากขึ้น โดยทรงมีพระราชดำรินำทั้งสองเรื่องมาใช้ในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ:2559 หน้า 1)

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เพื่อให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการโครงการดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน 2558 ในโรงเรียนที่มีความพร้อมและสมัครใจเข้าร่วมโครงการ 3,831 โรง ซึ่งจากการประเมินผลการดำเนินงานเชิงประจักษ์ในภาพรวมพบว่า โรงเรียนมีความพร้อมในการบริหารจัดการ

อย่างเต็มประสิทธิภาพ สามารถจัดการเรียนกับกิจกรรมสอดคล้องกัน และมีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายจะขยายผลเพิ่มเติมในปีการศึกษา 2559 จากการจัดดำเนินงานที่ผ่านมา มีโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ 4 H สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาให้เขตพื้นที่การศึกษาคัดเลือก Best Practice กิจกรรมเพิ่มเวลารู้ 4 H ตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด โดยให้จัดส่งภายในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559 นั้น เพื่อให้มีตัวอย่างที่ดีในการจัดกิจกรรมเพิ่มเวลารู้ 4 H สำหรับเผยแพร่เป็นแบบอย่างให้แก่โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มเติม และโรงเรียนทั่วไปนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ต่อไป จึงเห็นควรให้มีการประชุมปฏิบัติการคัดกรองและพัฒนากิจกรรมเพิ่มเวลารู้ 4 H ที่เป็น Best Practice ขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน:2559)

กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ นำร่องการสอนทักษะอาชีพ ประจำเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประจำปีการศึกษา 2559 โรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เชิงบูรณาการ ภายใต้หลักการที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้สำรวจความถนัด และความสนใจของตนเอง โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ กระบวนการแก้ปัญหา ด้วยวิธีทางเทคโนโลยี ที่หลากหลาย เหมาะสมกับสถานการณ์จริงในท้องถิ่น และสังคมอย่างกว้างขวาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ บูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎี ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพ และมีคุณธรรม จริยธรรม อีกทั้งยังดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กล่าวคือ มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงเลี้ยงชีพได้ ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างมีวิจารณญาณ มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ มีทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีโครงการ ประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สายามินทราราช บรมนาถ บพิต ที่ว่า “รู้จักอดออมไว้ไว้ เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่าย จำหน่าย และขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี” และเพื่อให้การดำเนินงานตามแนวทางโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่อง การสอนทักษะอาชีพ บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด ทางโรงเรียนจึงได้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร รวมทั้ง จัดกิจกรรมชุมนุมที่หลากหลาย สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ให้นักเรียนได้เลือกเรียนรู้ตามความถนัด และความสนใจ แต่การดำเนินงานของ

โรงเรียนในส่วนนี้จะเน้นเฉพาะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ยังไม่ครอบคลุมไปถึงนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จึงได้น้อมนำพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มาสู่การปฏิบัติในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครูผู้สอนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียน ได้ปฏิบัติ และเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ และมีความสุขในการเรียนรู้อย่างแท้จริง

เพื่อให้การดำเนินงานของ กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี เกี่ยวกับการบริหารจัดการเวลาเรียน ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน คณะผู้จัดทำวิจัยจึงดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียน ได้ปฏิบัติจริง และเพิ่มศักยภาพในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (โรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์:2559 หน้า 2-3)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยจำแนกตามเพศ การศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้วิจัยได้แก่คณะครู กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 151 คน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie, and Morgan, D.W. (อ้างอิงใน ภาวิดา ชาราศรีสุทธิและคณะ, 2559, หน้า 132) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน โดยทำการวิจัยระหว่างวันที่ 25 มีนาคม 2560 – 27 พฤษภาคม 2560

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ครู ที่จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในสถานศึกษา ทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ (HEAD) , ด้านการพัฒนาจิตใจ ค่านิยม (HEART) , ด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน (HANDS) และด้านการพัฒนาสุขอนามัย (HEALTH)

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนและให้ดัชนีความสอดคล้อง (Index Objectiveness หรือ Index of Concordance) หรือเรียกว่า IOC และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามส่วนบุคคลลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 2 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ใน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ (HEAD) ,ด้านการพัฒนาจิตใจ ค่านิยม (HEART) ,ด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน (HANDS) และ ด้านการพัฒนาสุขอนามัย (HEALTH) จำนวน 50 ข้อ ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ (Frequency)และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) ค่าที (Independent T-Test) การวิเคราะห์หาความแปรปรวนทางเดียว (On Way Analysis Of Variance)) เมื่อพบไม่ความแตกต่างได้นำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการ ของ L.S.D. และ Scheffe โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปเป็นข้อๆดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 และรองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 ส่วนใหญ่เป็นครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 53.7 รองลงมาเป็น การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 และส่วนใหญ่เป็นครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจำนวนน้อยที่สุด คือ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ตามลำดับ

2. ความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

3. ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทุกด้าน

4. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

5. ครูมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน ในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน (HANDS) และด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ (HEAD) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจของในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน (HANDS) และด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ (HEAD) มากกว่าครูมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี และต่ำกว่า 5 ปี นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องศึกษาความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้เป็นกิจกรรมที่เสริมทักษะและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านต่างๆ โดยกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ เป็นกรอบวิสัยทัศน์ด้านการศึกษา เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัว การช่วยเหลือดูแลกัน การปฏิสัมพันธ์กับคนหลายช่วงวัย โดยเป็นการจำลองสภาพจริงในสังคมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ซึ่งจะยิ่งช่วยเพิ่มทักษะนักแก้ปัญหา การทำงานร่วมกันให้กับผู้เรียนได้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา:2558 หน้า) (โรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์ :2559 หน้า 1)

2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่พบความแตกต่างกัน ในทุกด้าน

ทั้งนี้เนื่องจากครูที่เพศต่างกันไม่มีผลต่อความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าครูที่เพศต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยครูที่ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มากกว่าครูที่ระดับการศึกษาปริญญาตรี และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากครูที่ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจะมีทัศนคติที่ดีของบุคคล ในด้านบวกซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้น เมื่อได้รับการตอบสนองตามความคาดหวัง และความต้องการของตนเอง จึงทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้นๆ หรือสิ่งที่ดีควรจะเป็นไปตามความต้องการ วิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง (2555 หน้า 334)

3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยครูที่ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มากกว่าครูที่ระดับการศึกษาปริญญาตรี และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากครูที่ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจะมีทัศนคติที่ดีของบุคคล ในด้านบวกซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้น เมื่อได้รับการตอบสนองตามความคาดหวัง และความต้องการของตนเอง จึงทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้นๆ หรือสิ่งที่ดีควรจะเป็นไปตามความต้องการ วิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง (2555 หน้า 13)

4. ครูมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน ในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจของในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน (HANDS) และด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ (HEAD) มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจของในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน (HANDS) และด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ (HEAD) มากกว่าครูมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี และต่ำกว่า 5 ปี นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้เนื่องจากโดยครูมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสูง จะเข้าใจบุคคลอื่นอย่างลึกซึ้ง จะมีความรู้สึกบรรลุถึงความต้องการ ความคาดหวังหรือความรู้สึก ความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่เกิดจากการประกอบอาชีพ จากประสบการณ์การทำงาน การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ขจรศักดิ์ สติพัฒนานนท์ อ่างใน จิราวรรณ ศรีเที่ยง.(2555 หน้า 95)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี ดังนั้นสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการ

พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนในโรงเรียน โดยการนำผลวิจัยไปพัฒนาต่อยอดให้ข้าราชการครู มีทักษะ กระบวนการ การสร้างแรงจูงใจการทำหน้าที่ โดยได้รับการส่งเสริมจากหลายๆฝ่าย เพื่อให้ข้าราชการครูในสถานศึกษา มีความกระตือรือร้น ขึ้นอยู่กับบริบทของโรงเรียน , ความพร้อม , ความต้องการและเป้าหมายของโรงเรียน ทั้งนี้ผู้จัดกิจกรรม ต้องฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน คือ

- ด้านการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ (HEAD) ควรฝึกพัฒนาความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การพัฒนากรอบแนวคิดแบบเปิดกว้าง ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาและสามารถใช้เทคโนโลยี ตลอดจนสามารถใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์มาพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ด้านการพัฒนาจิตใจ ค่านิยม (HEART) ควรปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคม มีจิตสาธารณะและการให้บริการด้านต่างๆทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม พร้อมปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม(มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ อดทน กตัญญู มุ่งมั่นในการทำงาน) ตลอดจนความรักความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและ ห่วงแหนสมบัติของชาติ

- ด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน (HANDS) จะต้องฝึกให้ผู้เรียนตอบสนองความสนใจ ความถนัด ความต้องการของผู้เรียน ความแตกต่างระหว่างบุคคล การฝึกการทำงาน ทักษะทางอาชีพ การสร้างทรัพย์สินทางปัญญา การดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียงมีวินัยทางการเงิน สามารถพัฒนาตนเองในด้านการใช้ทักษะชีวิตตลอดจนการเสริมสร้างสมรรถนะทางกาย

- ด้านการพัฒนาสุขอนามัย (HEALTH) ผู้จัดกิจกรรมควรฝึกให้ผู้เรียนมีการทำความสะอาดหลังจากปฏิบัติกิจกรรม ผู้เรียนเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ได้เหมาะสมตามวัยนักเรียน เพื่อสุขอนามัย มีความคล่องแคล่วและหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพโดยการตรวจสอบอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนลงมือทำกิจกรรมเพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความรอบคอบ มีจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบเพื่อความปลอดภัยและผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ได้ เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่างๆตลอดจนสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นได้ และควรหาเวลาหรือให้โอกาสเด็กนักเรียนได้ออกนอกโรงเรียน เพื่อศึกษาหาความรู้ข้างนอกโรงเรียน อยากเห็นภาพที่นักเรียนยื่นดู หรือศึกษาจากแหล่งสถานที่จริงโดยมีครูคอยตอบคำถาม ให้คำแนะนำ ดูแลอย่างใกล้ชิด(ครู1คน:นักเรียน 10 คน) โดยโรงเรียนขนาดเล็ก เสนอแนะให้จัดกิจกรรมแยกเป็นวันๆ ตัวอย่างเช่น วันจันทร์ Head วันอังคาร Heart วันพุธ Hands วันพฤหัสบดี Health

วันศุกร์ แบบองค์รวม 4 H พิริยะ ตระกูลสว่าง. (2558)

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของครูในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอื่นๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร หรือพื้นที่เขตการศึกษาอื่นที่ใกล้เคียง เป็นต้น เพื่อที่จะทราบข้อมูล การจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ว่ามีปัญหาหรือความแตกต่างเพื่อกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

จิราวรรณ ศรีเที่ยง.(2555).ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการโรงเรียนในเขตพื้นที่แม่แจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 6. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จूरรัตน์ อิ่มใจ.(2560).ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอสูงเม่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2: การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2559).แนวทาง การ จัดกิจกรรมเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”.กระทรวงศึกษาธิการ.

โรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์.(2559).ความพึงพอใจของครู นักเรียนและผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์(ชนมอนุราษฎร์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร,สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.

สุกัญญา งามบรรจง.(2559). การพัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2559).การขับเคลื่อนนโยบายโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” . กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.(2559).คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”.กระทรวงศึกษาธิการ,โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

พิริยะ ตระกูลสว่าง.(2558).สรุปข้อเสนอแนะกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้. เครือข่ายวงการครูในเครือข่ายดินแดนปัญญาชน.

[สุขสวัสดิ์ บุญศรี](#).(2555).การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร มาตรฐานสากลในโรงเรียนขลุ่ยระนาดเอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17.มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศิริพงษ์ จรัสโรจนกุล.(2556). ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนเซนต์หลุยส์ ฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2555. ฉะเชิงเทรา.

สำนักงานอธิบดี.(2555).รายงานผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ การให้บริการด้านอุปกรณ์การศึกษาและ
สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ . มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เสาวภาคย์ ปฐมพุกขังวษ์.(2558).ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานของโรงเรียน
ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด . งานนิพนธ์หลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต ,มหาวิทยาลัยบูรพา.

บริษัทอักษรเอ็ดดูเคชั่นจำกัด(มหาชน).แนวทางการจัดกิจกรรม“ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ”ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4- 6. กรุงเทพมหานคร.

สิทธิพล อาจอินทร์.(2554).การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์.วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วันเพ็ญ กลิ่นอ่อนและคณะ .(2559) .การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 .วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย .มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

กรองไฉ อุณหสูต.(2558).การประเมินผลตามพฤติกรรมการเรียนรู้.ภาควิชาการพยาบาลสัตวศาสตร์.
มหาวิทยาลัยมหิดล.

ทวีศิลป์ ชื้อสัตย์.(2554).การพัฒนาจิตพิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนต่อความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนและเจตคติของนักเรียน
โดยใช้ชุดกิจกรรมจิตพิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน.นครศรีธรรมราช.

วิชพานท์ โส๊ะ (2554).การจัดการเรียนเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช
๒๕๕๑, กระทรวงศึกษาธิการ.

อรรณ น้อยวัฒน์.(2555).สุขภาพกับคุณภาพชีวิต.จุลสารสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพออนไลน์,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.(2558).แนวทางการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
Heart.กระทรวงศึกษาธิการ.

วิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง . (2555). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการ
ด้านการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง.
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี.(2560).การคิดวิเคราะห์. <https://th.wikipedia.org/wiki>. ค้นเมื่อ31/05/2560

ประไพ ประดิษฐ์สุขาวรร .(2557).สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (Competencies of learners).
ค้นเมื่อ31/05/2560

เอมอร ภูมิภักดิ์ (2559).การพัฒนาบุคลิกภาพ. <http://personalitydevelopment111.blogspot.com>.

ค้นเมื่อ 31/05/2560

Wasawat Deemarn .(2555).พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับสติปัญญา:<https://www.gotoknow.org>.

ค้นเมื่อ 31/05/2560

ไทรรัฐ โพธิ์พันธุ์.(2557).คำกริยาที่บ่งบอกพฤติกรรมการเรียนรู้ KPA. <https://www.slideshare.net>.

ค้นเมื่อ 31/05/2560